

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Юридичний факультет

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС
навчальної дисципліни
«Правові основи професійної етики психолога»

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність: 053 «Психологія»
Освітньо-професійна програма: «Психологія»

СМЯ НАУ НМК 13.01.01(01) – 01 – 2024

КИЇВ

Навчально-методичний комплекс розробила:

завідувач

кафедри теорії та історії держави і права

к.ю.н., доцент

Олена МАКЕСВА

Навчально-методичний комплекс обговорено та схвалено на засіданні
кафедри теорії та історії держави і права, протокол № 4 від «24»
03 2024 р.†

Завідувач кафедри

Олена МАКЕСВА

Навчально-методичний комплекс обговорено та схвалено на засіданні
НМРР ІЮридичного факультету, протокол № 4, від «23» 04 2024 р.

Голова НМРР

Вадим ВИШНОВЕЦЬКИЙ

Ріжень документа – 36

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний зразок

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО КОМПЛЕКСУ

Дисципліна **Правові основи професійної етики психолога**

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність: 053 «Психологія»

Освітньо-професійна програма: «Психологія»

№	Складова комплексу	Позначення електронного файлу1)	Наявність	
			друкований вигляд2	електронний вигляд3
1	Навчальна програма	Не передбачено		
2	Робоча програма	02_ПОПЕП_РП	17.01.2024 р. 13.01.01-01- 2023	Наявність електронного варіанту на кафедрі в 1.455
3	Положення про рейтингову систему оцінювання	Не передбачено		
4	Конспект лекцій/курс лекцій	04_ПОПЕП_КЛ	–	Наявність електронного варіанту на кафедрі в 1.455
5	Методичні рекомендації з виконання домашніх завдань	Не передбачено		
6	Методичні рекомендації з виконання контрольних робіт для студентів заочної форми навчання	06_ПОПЕП_МР_КРз	–	Наявність електронного варіанту на кафедрі в 1.455
7	Методичні рекомендації до виконання курсової роботи (проекту)	Не передбачено		
8	Методичні рекомендації з самостійної роботи студентів з опанування навчального матеріалу	08_ПОПЕП_МР_С? С	–	Наявність електронного варіанту на кафедрі в 1.455
9	Методичні рекомендації з підготовки студентів до практичних (семінарських) занять	09_ПОПЕП _МР_ПРЗ	–	Наявність електронного варіанту на кафедрі в 1.455
10	Тести з дисципліни/практичні ситуаційні задачі	10_ЮД_Т	–	Наявність електронного варіанту на кафедрі в 1.455
11	Модульні контрольні роботи	11_ПОПЕП_МКР	28.08.2023 р.	Наявність електронного варіанту на кафедрі в 1.455
12	Затверджені екзаменаційні білети	Не передбачено		

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ
КОМПЛЕКС навчальної дисципліни
«Правові основи професійної
етики психолога»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.01(01)– 01-
2024

Стор. 4 із 15

Додаток А

(Ф 03 02 - 110)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Юридичний факультет
Кафедра теорії та історії держави і права

УЗГОДЖЕНО
В.о. декана ФІСК

Олександра АЛПАТОВА

16.01.2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної роботи

Анатолій ПОЛУХІН

17.01.2024 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА навчальної дисципліни «Правові основи професійної етики психолога»

Освітньо-професійна програма: Психологія

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність: 053 Психологія

Форма навчання	Семестр	Усього годин (кредитів в ECTS)	Лекції	Практичні заняття	Лабораторні	Самостійна робота	ДЗ / РГР / К	КР / КІР	Форма сем. контролю
Денна	4	120/4	19	38	-	63	-	-	Диф. залік 4 с.
Зочна	4,5	120/4	4	8	-	108	к.р. - 5 с.	-	Диф. залік 5 с.

Індекс: НВ-8-053-1/23-3.3

Індекс: НВ-8-053-1а/23-3.3

СМЯ НАУ РП 13.01.01-01-2023

Додаток Б

**РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ
СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ**

Таблиця 4.1

	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Вид навчальної роботи	Модуль №1	
Розв'язання задач, відповіді на теоретичні питання, тощо під час аудиторної роботи на практичних заняттях (з урахуванням виконання завдань, отриманих під час настановної сесії для студентів ЗФН)	3 семестр	4 семестр
	56×8 =40	-
		5 семестр
		106×4 = 40
Виконання завдань експрес-контролю під час практичних занять	56×4=20	-
Підготовка тез доповідей для участі у конференціях	10	10
Виконання та захист контрольної роботи	-	20
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	42 балів	-
Виконання модульної контрольної роботи №1	30	
<i>Підсумкова семестрова контрольна робота</i>	-	30
Усього за модулем №1	100	100
Диференційований залік	-	-
Усього за дисципліною	100	

Додаток В

Тематичний план

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма Навчання			
		Усього	Лекції	Практ. Заняття	СРС	Усього	Лекції	Практ. Заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль № 1 «Правові основи професійної етики психолога»									
1	Предмет та завдання правових основ професійної етики психолога	4 семестр				4 семестр			
2	Право як суспільне явище	6	2	2	2	6	2	-	4
3	Джерела права	4	-	2	2	4	2	-	2
4	Правові відносини: поняття та структура	6	2	2	2	6	-	2	4
5	Правова поведінка та юридична відповідальність	4	-	2	2	4	-	-	4
6	Громадянське суспільство і правова держава	4	-	2	2	4	-	-	4
7	Загальна теорія прав людини	6	2	2	2	4	-	-	4
						34	4	4	26
8	Міжнародні стандарти прав людини	5 семестр							
		4	-	2	2	6	-	-	6
9	Права людини та їх закріплення у національному законодавстві.	6	2	2	2	6	-	-	6
10	Соціальне регулювання суспільних відносин	6	-	2	4	6	-	-	6
11	Право і мораль: співвідношення та зв'язок	8	2	2	4	6	-	-	6
12	Правові основи діяльності психолога	6	-	2	4	8	-	2	6
13	Правова культура психолога	6	2	2	2	6	-	-	6
14	Професійна етика як вчення про професійну мораль психолога.	6	-	2	4	6	-	-	6
15	Базові поняття та сутнісні характеристики етики професійної діяльності психолога.	6	2	2	2	6	-	-	6
16	Етичний кодекс психолога	6	-	2	4	6	-	-	6
17	Етичні принципи і стандарти професійної діяльності психолога.	8	2	2	4	6	-	-	6
18	Професійні відхилення в діяльності психолога та способи їх попередження	6	-	2	4	6	-	-	6
19	Юридична та моральна відповідальність психолога	6	1	-	5	6	-	-	6
20	Контрольна (домашня) робота	-	-	-	-	8	-	-	8
21	Модульна контрольна робота № 1	10	-	2	8	-	-	-	-
22	Підсумкова семестрова контрольна робота (ЗФН)	-	-	-	-	4	-	2	2
Усього за 5 семестр		-	-	-	-	86	-	4	82
Усього за модулем № 1		120	19	38	63	120	4	8	108
Усього за навчальною дисципліною		120	19	38	63	120	4	8	108

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ
КОМПЛЕКС навчальної дисципліни
«Правові основи професійної
етики психолога»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.01(01)– 01-
2024

Стор. 7 із 15

Додаток Г

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЙ

з дисципліни «Правові основи професійної етики психолога»
за спеціальністю 053 «Психологія»

Укладач: Олена МАКЕЄВА,
Завідувач кафедри теорії та
історії держави і права, к.ю.н., доцент

Конспект лекцій розглянутий та схвалений
на засіданні кафедри теорії та історії держави і права

Протокол № 9 від «28» 08 2024р.

Завідувач кафедри Олена МАКЕЄВА

	Система менеджменту якості НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС навчальної дисципліни «Правові основи професійної етики психолога»	Шифр документа	СМЯ НАУ НМК 13.01.01(01)– 01- 2024
		Стор. 8 із 15	

Продовження Додатку Г

Лекція 1

ПОНЯТТЯ ТА ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРАВОВИХ ОСНОВ ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ ПСИХОЛОГА ЯК НАУКИ ТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

План лекції

1. Поняття та загальна характеристика правових основ професійної етики психолога як науки та навчальної дисципліни.
2. Предмет, мета та завдання правових основ професійної етики психолога як навчальної дисципліни.
3. Місце правових основ професійної етики психолога в системі суспільних та юридичних наук.
4. Нормативні основи та література до вивчення дисципліни «Правові основи професійної етики психолога».

Література

1. Етичний кодекс психолога / Психолог. – 2004. – №43 (139). – С.1-4 (вкладка)
2. Загальна теорія права: підручник / За заг. ред. М.І. Козюбри. Київ: Ваїте, 2015. 392 с.
3. Колтунович Т. А. Етичний кодекс психолога : навч.-метод. посіб. Чернів. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича. - Чернівці : Рута, 2007. - 232 с.
4. Основи права: підручник / В.Д. Гапотій, О.А. Слишик.- 2-ге вид. із змінами та доп. Мелітополь: Видавництво МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2019. 882 с.
5. Основи правознавства: навч. посіб. / за ред. проф. Ю.І. Крегула. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т., 2018. 528 с.
6. Правознавство: Підручник для студентів внз/ Кол. авторів. Черкаси, 2019. 686 с
7. Правознавство: термінологічний словник: навч. посіб. / за ред. проф. Ю.І. Крегула. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т., 2018. 268 с.
8. Правознавство. Навч. посібник / Р. В. Алієв, Т. М. Алфьорова, М. А. Аніщенко ; за заг. ред. С. В. Петкова. Дніпро : Університет імені Альфреда Нобеля, 2021. 360 с.

Зміст лекції

Етика - це сукупність норм поведінки, мораль-якої суспільної групи. У діяльності будь-якої професійної групи також виробляються свої норми, правила професійної поведінки, які в сукупності утворюють професійну етику. Так, говорять про лікарську етику, юридичну етику. Про значимість етики в діяльності лікаря знає багато хто. Знають і про те, що вже давньогрецький лікар і філософ Гіппократ сформулював етичні заповіді лікаря. Тепер вони відомі під назвою клятви Гіппократа і складають основу професійної медичної етики.

Професійна діяльність психолога - це робота з внутрішнім світом людини, з людською особистістю. А цей об'єкт роботи вимагає дотримання особливих принципів і правил етики. Психологія має в своєму розпорядженні такі інструменти, користування якими потребує особливої обережності.

Практична психологічна допомога є сьогодні актуальним і затребуваним у суспільстві напрямком професійної діяльності психолога. Суспільство дедалі більше усвідомлює важливість психологічної допомоги і супроводу людини в різних сферах її життєдіяльності: в навчально-виховному процесі, в професійній діяльності, у процесі розв'язання особистісних та сімейних проблем, подолання складних життєвих обставин. Значні суспільні зміни останніх років в Україні призвели до зростання числа людей, які потребують фахової психологічної допомоги. З іншого боку, в Україні набула поширення практика організації як психологами, так і представниками галузей знань, споріднених з психологією, численних семінарів, шкіл, інтенсивів з проблем практичної психології, де трапляються випадки порушення правил етики психолога .

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ
КОМПЛЕКС навчальної дисципліни
«Правові основи професійної
етики психолога»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.01(01)– 01-
2024

Стор. 9 із 15

Додаток І

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Юридичний факультет
Кафедра теорії та історії держави і права

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
з виконання контрольних робіт
з дисципліни «Правові основи професійної етики психолога»
для студентів заочної форми навчання

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність: 053 «Психологія»
Освітньо-професійна програма: «Психологія»

Укладач: завідувач
кафедри теорії та історії
держави і права
Олена МАКЕЄВА

Методичні рекомендації розглянуті та схвалені
на засіданні кафедри теорії та історії держави і права

Протокол № 9 від «9» 28.08 2023 р.
Завідувач кафедри Олена МАКЕЄВА

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ
КОМПЛЕКС навчальної дисципліни
«Правові основи професійної
етики психолога»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.01(01)– 01-
2024

Стор. 10 із 15

Додаток Д

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

**Методичні рекомендації з самостійної роботи студентів з опанування
навчального матеріалу**

з дисципліни «Правові основи професійної етики психолога»

за спеціальністю 053 «Психологія»

Укладач: Олена МАКЕСВА
завідувач кафедри теорії та
історії держави і права, к.ю.н., доцент

Розглянутий та схвалений на засіданні
кафедри теорії та історії держави і права

Протокол № 9 від «28» 08 2024р.

Завідувач кафедри Олена МАКЕСВА

	Система менеджменту якості НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС навчальної дисципліни «Правові основи професійної етики психолога»	Шифр документа	СМЯ НАУ НМК 13.01.01(01)– 01- 2024
			Стор. 11 із 15

Додаток Е

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Національний авіаційний університет
Юридичний факультет
Кафедра теорії та історії держави і права**

ПРАВОВІ ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ ПСИХОЛОГА

**Практикум
для здобувачів вищої освіти
ОС «Бакалавр»
спеціальності 053 «Психологія»**

Розглянутий та схвалений на засіданні
кафедри теорії та історії держави і права

Протокол № 9 від «28» 08 2023р.

Завідувач кафедри Олена МАКЕСВА

Київ 2024

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ
КОМПЛЕКС навчальної дисципліни
«Правові основи професійної
етики психолога»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.01(01)– 01-
2024

Стор. 12 із 15

Додаток Є

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Юридичний факультет
Кафедра теорії та історії держави і права

Зав. кафедри **ЗАТВЕРДЖУЮ**
«28» 08 **Олена МАКЕСВА**
2023 р.

Типові тести
З дисципліни «Правові основи професійної етики психолога»

Розробник к.ю.н., доцент **Олена МАКЕСВА**

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ
КОМПЛЕКС навчальної дисципліни
«Правові основи професійної
етики психолога»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.01(01)– 01-
2024

Стор. 13 із 15

Додаток Ж

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Юридичний факультет

Кафедра теорії та історії держави і права

Зав. кафедри

ЗАТВЕРДЖУЮ

Олена МАКЕСВА

«28»

11

08

2023 р.

МОДУЛЬНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА №1

з дисципліни «Правові основи професійної етики психолога»

Варіант № 1

1. Поняття та загальна характеристика правових основ професійної етики психолога як науки та навчальної дисципліни.
2. Становлення та розвиток громадянського суспільства в Україні.
3. Етичні принципи і стандарти професійної діяльності психолога. Основні принципи роботи психолога. Етичні норми. Мораль і моральна свідомість.

Розробник к.ю.н., доцент

Олена МАКЕСВА

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анулюваного			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				

